

Liten handbok

för dig som säljer tobaksvaror

Du har nu fått ditt tobaksförsäljningstillstånd och kan påbörja din försäljning av tobaksvaror.

Det som gäller nu är att du måste följa både det som står i beslutet gällande försäljningen och de regler som finns, främst i lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Du och övriga personer med betydande inflytande måste fortsatt uppfylla de högt ställda kraven på personlig och ekonomisk lämplighet som ni klarat i ansökningsprocessen.

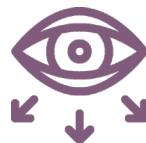
Anmälningsplikt

Kom ihåg att meddela kommunen om det sker några förändringar i din verksamhet! Du är skyldig att **anmäla förändringar som har betydelse för tillsynen. Anmälan ska göras innan förändringen sker.** Om förändringen inte har kunnat förutses ska anmälan göras så snart det går.

De händelser som är anmälningspliktiga är till exempel ändringar av personer med betydande inflytande i rörelsen (t.ex. ändringar i styrelse eller aktieäggande), verksamhetens inriktning, kontaktuppgifter eller om verksamheten läggs ned. Vilka personer som bedöms ha ett betydande inflytande framgår av utredningen eller beslutet om att meddela tobaksförsäljningstillstånd. Om anmälningsplikten inte följs riskerar du att en åtgärd vidtas mot tillståndet.

Tillsyn

Kommunen har i uppdrag att kontrollera att alla som tillhandahåller tobaksvaror följer reglerna. Vi samverkar även med andra myndigheter såsom Polisen, Kronofogde-myndigheten och Skatteverket.

Reglerna ska följas av både dig som verksamhetsutövare och personalen som jobbar med försäljningen. Alla på arbetsplatsen kan bli involverade i tillsynsbesök så det är bra om alla känner till hur detta fungerar och vilka skyldigheter som finns. Prata med din personal och informera om detta.

Yttre tillsyn

Exempel på vad vi kan kontrollera vid ett tillsynsbesök:

- Märkning på förpackningar** - På tobaksvaror för rökning ska det finnas spårbarhets- och säkerhetsmärkning samt korrekta hälsovarningar och rökavvänjningsinformation. Det får inte finnas information om innehåll av tjära, nikotin och liknande.
- Sortiment** - Det får inte finnas smaksatta cigaretter eller rulltobak. Det får heller inte finnas smaksatta tillbehör, till exempel filter (snus är undantaget). Det är inte tillåtet att sälja cigaretter styckvis. Tobak som kan användas till rökning ska vara märkt som detta.
- Egenkontrollprogram** - Ska finnas tillgängligt i försäljningslokalen och kunna visas upp vid tillsynsbesök.
- Animering/reklam** - Reklam ska vara måttlig. Den får inte vara uppsökande eller uppmana till bruk av tobak.

Du får visa ditt sortiment och dina priser, men inte på sådant sätt

att det kan uppfattas som uppmanande till bruk av tobak eller att det är i sådan omfattning att det uppfattas påträngande. Exempel på detta är kombination av bildskärmar, affischer, myntmattor, dekaler och hängande skyltar från taket.

Marknadsföringen får inte ange att viss tobak har hälso- eller miljöfördelar.

Inre tillsyn

Vi utför även **inre tillsyn**. Syftet är att säkerställa att tillståndshavare fortsätter att vara personligt och ekonomiskt skötsamma även efter meddelat tillstånd.

Exempel på vad vi kan kontrollera vid inre tillsyn:

- Skulder hos Kronofogdemyndigheten** - Vi begär ut både aktuell skuld och tidigare skulder.
- Uppgifter från Skatteverket** - Är F-skatt fortfarande godkänd? Har det påförts kontrollavgift? Finns betalningsuppsättningar?
- Polisen** - Vi begär ut uppgifter från polisens belastningsregister. Det som är av intresse är främst brott som kan kopplas till verksamheten och som är tobaksrelaterat.
- Övrig ekonomisk information** - Vi kan exempelvis kontrollera årsredovisningar. Att de uppförts i tid och lämnats in till Bolagsverket om det finns krav på det för ditt bolag.

Tänk på att om summan av det egna kapitalet är lägre än hälften av det registrerade aktiekapitalet, behöver du vidta åtgärder enligt aktiebolagslagen. Gör du inte det kan du komma att bedriva aktiebolaget i likvidationspliktigt skick. Det kan leda till åtgärder mot ditt tillstånd.

Vanliga frågor och svar

Vad krävs av mig som verksamhetsutövare?

Du behöver se till att alla som jobbar i verksamheten vet vad som krävs av dem. Det är även bra om alla vet varför reglerna finns och vad som kan hända om reglerna inte följs.

Ekonomi och övriga delar inom verksamheten ska skötas ordentligt. Även de som är personer med betydande inflytande ska personligen leva upp till lämplighetskraven. Kom ihåg att betala skatter och avgifter i tid, hålla årsstämma i tid och lämna in årsredovisning i tid.

När behöver jag anmäla förändringar?

Ändringar i tillståndet eller kontaktuppgifter, ägarbyte, styrelseförändringar eller om verksamheten läggs ned ska alltid anmälas innan de genomförs. Vi gör en lämplighetsprövning av alla nya personer med betydande inflytande i verksamheten.

Hur genomför kommunen en tillsyn?

Tillsynerna är oftast oanmälda. En tillsyn kan se olika ut, först och främst skiljer man på *yttre* och *inre* tillsyn.

YTTRE TILLSYN

De flesta tillsyner genomförs som en yttre tillsyn, vilket innebär en inspektion av rådande förhållanden på plats. Då tittar vi på det som sker just under tillsynsbesöket.

Vi börjar alltid med en presentation av oss själva och vilka områden som ska gås igenom. Har ni inte möjlighet att delta under hela tillsynen så berättar ni bara det.

I slutet av tillsynen gör vi en gemensam avstämning där tillsynshandläggaren meddelar om det finns några avvikelser eller annat att anmärka på. Ni är då välkomna att framföra om ni tycker de är korrekta eller om något uppfattats fel.

Har tillsynen varit utan anmärkningar lämnar vi ett kontrollkort som bevis på detta. Har det funnits någon anmärkning lämnar vi ett informationskort om detta och återkommer sedan skriftligen.

INRE TILLSYN

Inre tillsyn innebär en kontroll av att din verksamhet fortsatt lever upp till lämplighetskraven. Vi kan skicka remisser till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Polisen.

Även brister kring exempelvis e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel kan påverka lämpligheten negativt.

Kan jag neka att min verksamhet kontrolleras?

Nej, det är din och din personals skyldighet att ta emot och vara behjälplig vid tillsynen och ge tillträde till lokaler. Ni är också skyldiga att lämna den information kommunen behöver i sin tillsyn. Detta gäller även varuprover.

Vad händer om det framkommer att vi inte följer regelverket?

Om det visar sig att det finns mindre brister i hanteringen registreras detta i första hand som en *anmärkning*. Du eller din personal ges tillfälle att åtgärda denna, direkt eller inom en viss tid.

Beroende på anmärkningen kan du behöva visa att du åtgärdat felet. Om vi bedömer att vi behöver komma ut på ett nytt besök för att se att avvikelsen är åtgärdad kommer tiden för det att debiteras. Vi kan också förelägga och förbjuda om något i din verksamhet är felaktigt.

Allvarligare eller upprepade överträdelser kan leda till ett beslut om:

1. **VARNING** - vid brister som anses allvarliga och som kan leda till återkallelse av tillståndet om de inte rättas till.

2. ÅTERKALLELSE - En återkallelse av tillståndet kan också ske direkt utan att vi beslutat om varning tidigare.

Alla beslut kan överklagas.

Varningar följs upp efter ca 6-12 månader. Ett återkallat tobaksförsäljningstillstånd kan inte återställas även om bristerna åtgärdas.

Varför måste jag ha dekalering om ålderskontroll, alla vet ju att det är 18-årsgräns?

Reglerna är inte självklara för alla - till exempel turister eller andra som inte bott i Sverige tidigare. Dekaleringarna hjälper även den som sitter i kassan att förtydliga att det finns en ålderskontroll.

Måste jag ha ett egenkontrollprogram?

Ja - det är tydligt i lagen att varje försäljningsställe ska ha egna rutiner för hur man gör för att följa reglerna. All personal ska ha kännedom och arbeta efter detta. Egenkontrollprogrammet ska uppdateras efter behov och när det kommer nya regler.

Frågor?

Kontakta oss gärna på telefon 033-35 87 70 eller via e-post till tillstandsenheten@boras.se.

Du kan även läsa mer på vår webbsida boras.se/tillstandsenheten där aktuell information läggs ut. Där hittar du också aktuella taxor. Tänk på att dessa kan ändras från år till år.

Du kan också hitta mer information på [Folkhälsomyndighetens webbplats](http://Folkhalsomyndighetens.webbplats).

Vid frågor kontakta oss gärna på
e-post tillstandsenheten@boras.se
eller telefon 033-35 87 70

TILLSTÅNDSENHETEN
MILJÖFÖRVALTNINGEN

BORÅS STAD